

Privat sektor – ja, absolutt

Som sentral tillitsvalgt og visepresident i Den norske tannlegeforening (NTF) deltar jeg jevnlig på lokalforeningenes årsmøter. Tidlig i juni hadde jeg gleden av å besøke Vest-Agder tannlegeforenings årsmøte. Slike oppdrag er alltid svært givende. De gir oss anledning til å formidle NTFs syn på tannhelsepolitikken i Norge, og gir samtidig rom for gode faglige diskusjoner – ofte avsluttet med en hyggelig middag sammen med kolleger. Jeg vil oppfordre medlemmene til å møte opp – årsmøtemiddagen er som regel kostnadsfri.

I Vest-Agder, som ellers i landet, oppstår mange spørsmål knyttet til tannlegers hverdag. Noen er komplekse, mens andre er relativt enkle å besvare. Et av spørsmålene som ble stilt, var om NTF primært arbeider for den offentlige tannhelsetjenesten. Dette er et av de enklere spørsmålene å avklare.

NTF er en organisasjon for alle tannleger i Norge. Omtrent 70 prosent av våre medlemmer arbeider i privat sektor, og flertallet i hovedstyret har sin bakgrunn derfra. Jeg har mitt virke som praksiseier i Porsgrunn. Det er derfor helt naturlig at NTF ivaretar interessene til både privat og offentlig sektor.

Dette er tydelig forankret i NTFs prinsipp- og arbeidsprogram, hvor det fastslås at foreningen er en profesjons- og fagorganisasjon for alle landets tannleger, og at den skal fremme medlemmenes interesser overfor politiske myndigheter, forvaltning og fagmiljøer. Dette er selve fundamentet for NTFs virksomhet. En betydelig andel av norske tannleger har sitt levebrød i privat sektor, og mange av disse er praksiseiere med store investeringer i egen virksomhet. Det er selvsagt at NTF arbeider for deres rammevilkår.

Videre understrekes det i arbeidsprogrammet at dersom det offentlige ansvaret for tannhelsetjenester utvides, må både privat og offentlig sektor kunne levere de offentlig finansierte tjenestene. Her er det viktig å skille mellom offentlig finansiering og offentlig drift – dette er to ulike forhold.

I løpet av Støres regjeringsperiode har tannhelse fått økt oppmerksomhet på den politiske dagsordenen, i større grad enn jeg tidligere kan erindre. Initiativene har i stor grad kommet fra venstresiden, men også Fremskrittspartiet har tatt til orde for å integrere tannhelse i det øvrige helsevesenet. Partiets ungdomsorganisasjon har til og med programfestet

Foto: Ronje Camacho

Vi er positive til økt offentlig engasjement innen tannhelse, men understreker samtidig at privat sektor må være en sentral del av løsningen, slik den også er i dag.

at tannhelse skal omfattes av frikortordningen. Høyre fremstår som det eneste partiet som i stor grad ønsker å videreføre dagens ordning.

I dette politiske landskapet har NTF valgt en tydelig linje: Vi er positive til økt offentlig engasjement innen tannhelse, men understreker samtidig at privat sektor må være en sentral del av løsningen, slik den også er i dag.

Dette synet kom klart til uttrykk da regjeringen besluttet å overføre aldersgruppen 21–28 år til Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT). I vårt høringsvar frarådet vi lovendringen, og påpekte behovet for en helhetlig plan der begge sektorer involveres for å sikre befolkningen et godt tilbud. I medieuttalelser har vi vært tydeligere, NTFs president omtalte forslaget som velferdspopulisme.

En viktig erfaring fra utvidelsen til 21–28-åringene er at den tydeliggjør hvor krevende det vil være dersom man legger til grunn at den offentlige tannhelsetjenesten alene skal håndtere en fremtidig utvidelse. Skal en tannhelsereform gi reell forbedring i befolkningens tannhelse, må privat sektor involveres i betydelig omfang – på linje med dagens situasjon.

Dette er ikke en vurdering av kvaliteten på arbeidet som utføres i DOT, men en realitetsorientering: Privat sektor disponerer i dag betydelig klinikkinfrastruktur og høyt kvalifisert personell som kan bidra til å levere tjenester av høy kvalitet. NTF er tydelig overfor myndighetene på å inkludere av privat sektor på en måte som er bærekraftig for private aktører, er en forutsetning for en vellykket reform.

Derfor er det avgjørende at tilstrekkelige ressurser tilføres. Tannhelsetjenester er kostbare å produsere, og en utvidelse av det offentlige ansvaret vil kreve betydelige økonomiske bevilgninger over tid. Dette må gjenspeiles i politiske prioriteringer.

NTF har hatt flere møter med departementet, helse- og omsorgsminister Vestre, samt representanter for ulike partier på Stortinget. Budskapet har vært konsistent: Reformen må forankres på regionalt nivå snarere enn kommunalt, det må tilføres tilstrekkelige midler, og – aller viktigst – den kan ikke gjennomføres uten at privat sektor er en integrert del av løsningen.

Uten de private tannlegene går det ikke!

Terje Fredriksen
Visepresident i NTF